

Politički Monopoly

Kosec, Arijana

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:863237>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-25**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

Sveučilište Sjever

Završni rad br. 212/MED/2023

Politički Monopoly

Arijana Kosec, 0336043654

Koprivnica, rujan 2023. godine

Sveučilište Sjever

Medijski dizajn

Završni rad br. 212/MED/2023

Politički Monopoly

Student

Arijana Kosec, 0336043654

Mentor

izv. prof. art. Iva-Matija Bitanga

Koprivnica, rujan 2023. godine

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za umjetničke studije		
STUDIJ	preddiplomski sveučilišni studij Medijski dizajn		
PRISTUPNIK	Arijana Kosec	MATIČNI BROJ	0336043654
DATUM	18.7.2023.	KOLEGIJ	Scenografija
NASLOV RADA	Politički Monopoly		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Political Monopoly		
MENTOR	Iva-Matija Bitanga	ZVANJE	izv. prof. art.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc.art. Igor Kuduz - predsjednik		
	2. doc.art. Antun Franović - član		
	3. izv. prof. art. Iva Matija Bitanga - mentor		
	4. doc.art. Luka Borčić - zamjenski član		
	5. _____		

Zadatak završnog rada

BROJ	212/MED/2023
OPIS	<p>Predmet završnog rada je istraživanje povijesti društvene igre Monopoly i oblikovanje svoje verzije ove društvene igre motivirane karakterom ljudi iz politike i političkim prilika u Hrvatskoj po uzoru na postojeću igru.</p> <p>Dizajn ploče bio bi redizajnirani postojeći izgled poznate igre Monopoly, dok bi figurice bile minijature i karikature hrvatskih političara. Kartice za igru imale bi politički smisao i bile svojevrsni osvrt na aktualna zbivanja.</p> <p>U ovom radu student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kroz teoretski prikaz istražiti, proučiti i približiti temu društvene igre Monopoly - osmisliti sinopsis pravila igre, izraditi sadržaj za ploču i kartice, te pripremiti skice likova i oblikovati prostore igre - izraditi maketu- prototip igračkog seta koji se sastoji od: igraće ploče, četiri figurice, igračih kartica te dvije plastične kockice. - ploča bi bila od kartona, figurice izrađene od fimo mase, te kartice od debljeg papira

ZADATAK URUČEN	4.9.2023	POTPIS MENTORA	
----------------	----------	----------------	---

Sažetak

Tematika završnog rada je oblikovanje, dizajn i izrada elemenata verzije igre Monopoly vezane uz politiku na prostoru hrvatske. Cilj ovog rada je prikazati probleme u hrvatskoj politici na komičan način i izraditi društvenu igru koja je zanimljiva i zabavna ljudima u Hrvatskoj.

Ključne riječi: društvena igra, oblikovanje, dizajn, politika

Summary

The idea behind this final work is the design, concept, and creation of components for a version of the Monopoly game related to Croatian politics. The aim of this work is to present the issues in Croatian politics in a humorous manner and develop a board game that is engaging and entertaining for croatian people.

Keywords: board game, creation, design, politics

Sadržaj

1.	Uvod.....	1
2.	Društvene igre.....	2
3.	Monopoly.....	4
3.1.	Povijest.....	5
3.2.	Pravila igre.....	5
3.3.	Najpoznatije vrste društvene igre Monopoly.....	5
4.	Fimo masa.....	7
4.1.	Svojstva Fimo Mase.....	7
4.2.	Vrste Fimo mase.....	7
5.	Praktični dio.....	9
5.1.	Razvoj ideje.....	9
5.2.	Odabir vrste Monopolyja.....	9
5.3.	Odabir sila dizajna ploče.....	9
5.4.	Ilustracije na ploči.....	11
5.5.	Dizajn ploče.....	13
5.5.1.	<i>Polja</i>	13
5.5.2.	<i>Font</i>	13
5.6.	Izrada kartica.....	15
5.6.1.	<i>Kartice prava posjeda</i>	15
5.6.2.	<i>Kartice prilika i državne blagajne</i>	18
5.6.3.	<i>Prilike</i>	20
5.6.4.	<i>Državna blagajna</i>	20
5.7.	Proces izrade igračih figurica.....	21
6.	Zaključak.....	26
7.	Literatura.....	28
8.	Popis slika.....	29

1. Uvod

Monopoly nije samo igra s pločom, karticama i novcem. To je putovanje kroz svijet nekretnina, ulaganja, trgovine i pregovaranja. No, ono što Monopoly čini posebnim nije samo njegova mehanička struktura, već interakcija između igrača. Ova igra nas uči mnogo više od samog vođenja financija. Ona nas uči kako komunicirati, pregovarati, donositi odluke i kako razvijati međuljudske odnose.

Hrvatska se, kao i mnoge druge zemlje, suočava s političkim problemima poput korupcije, podmićivanja, krađe, nedostatka transparentnosti i mnogim drugim problemima.

U ovom sam završnom radu povezala ove dvije teme. Rad se bavi procesom izrade Političkog Monopolyja usko vezanog uz hrvatsku politiku. Vrlo ozbiljno i alarmantno stanje politike odlučila sam obraditi na komičan i zabavan način.

Ideja je humorom potaknuti ljude na kritičko razmišljanje o političkim pitanjima. Satira i komični prikazi političkih situacija često razotkrivaju nedosljednosti i apsurd u politici, potičući nas da dublje zagrebemo u bit problema. Kroz humor, možemo privući pažnju na važne političke teme i potaknuti ljude da se uključe u rasprave i akcije koje mogu rezultirati pozitivnim promjenama društva.

2. Društvene igre

Društvene igre spadaju u vrstu igara koja se zasniva na pomicanju figurica na već određenoj površini po unaprijed određenim pravilima. Neke od njih zasnivaju se na razvoju strategije, mnogo ih sadrži element slučajnosti i iznenađenja, no neke se temelje na sreći igrača. [1]

Sve društvene igre igraju se na ploči koristeći igraće figurice, a ponekad su za igru potrebne kockice i slični predmeti. Domino i slične igre za koje se koriste pločice se kao ni kartaške igre ne smatraju društvenim igrama

Smatra se da porijeklo društvenih igara seže tisućama godina unatrag, u vrijeme primitivnih ljudi koji su izmislili takve igre kako bi im one pomogle protumačiti želje bogova. Primitivni ljudi zabavljali su se urezujući uzorak u pijesak, postavljajući kamenje na njega i pomičući kamenje na način koji je imitirao lov i borbu koji su bili dio njihovog svakodnevnog života. Taj način zabave možemo nazvati pretečom društvenih igara.

Slika 2.1. Mehen, jedna od najstarijih društvenih igri

Najstarije poznate društvene igre koje se igraju i dan danas su dama i šah. U početku su se te igre igrale na tlu, a figurice su bile kosti, kamenje, školjke i tome slično. Najzastupljenije društvene igre novijeg podrijetla su Monopoly i Scrabble.

Slika 2.2. Šah

Društvene igre mogu se podijeliti u tri kategorije: ratne igre, natjecateljske i igre slaganja. [2] U ratnim društvenim igrama glavni je cilj uništiti protivnika, takva igra je na primjer šah. U natjecateljskim igrama pobjeđuje se dolaskom do unaprijed određenog cilja, jedna od takvih igri je Monopoly. Igre slaganja su društvene igre koje zahtijevaju da igrači strateški postave svoje figure na igraćoj ploči kako bi složili određenu konfiguraciju.

3. Monopoly

Monopoly je društvena igra u kojoj može sudjelovati od dvoje do osmero igrača. Cilj ove igre je ostati financijski stabilan te prisiliti protivnike na bankrot kupnjom i imovine i naplaćivanjem najma za posjedovanu imovinu.

Igra se sastoji od: igraće ploče, dvije kockice, figurica koje predstavljaju svakog igrača, 32 figurice kuća i 12 figurica hotela, 16 kartica "prilika" i 16 kartica "državne blagajne", 28 kartica prava posjeda zemljišta te novca.

Svaka strana kvadratne ploče podijeljena je na 10 malih pravokutnika koji predstavljaju određene gradove, ulice, željeznice, komunalne usluge, zatvor i različite druge lokacije.

Slika 3.1. Monopoly

3.1. Povijest

Prvotnu inačicu Monopolyja, pod imenom "The Landlord's Game", izmislila je 1903. godine Elizabeth Magie. Ova verzija igre imala je potpuno suprotan cilj od onog što je bit Monopolyja danas. Umjesto stvaranja monopolističkog carstva, cilj igre bio je istaknuti negativne aspekte monopola, pohlepe i usmjerenosti na materijalizam. Igra se prvobitno temeljila na teoriji ekonomista Henryja Georgea, koja je zagovarala prebacivanje poreznih obveza siromašnih na bogate.

Ubrzo nakon prvog patenta igre igrači su počeli izrađivati vlastite verzije i mijenjati pravila kako bi igru učinili što zanimljivijom. Najznačajniji rast popularnosti Monopolyja dogodio se 1935. godine kada je kompanija Parker Brothers kupila prava na igru, izmijenila pravila i dizajn igre nakon čega je nastala verzija Monopolyja koju danas imamo. Prva autorica ove igre, Elizabeth Magie, je zbog prodaje autorskih prava na igru do svoje smrti ostvarila samo 500 dolara profita od nje. Trenutno vlasništvo autorskih prava ima tvrtka Hasbro. [3]

Danas se Monopoly prodaje na 47 jezika u 114 zemalja svijeta, a postoji preko 300 službenih verzija igre prilagođenih određenim temama poput sportskih klubova, filmova ili država. Zemljišta i sav sadržaj ploče prilagođava se prema tematici kojom je opisano određeno izdanje igre. Hrvatska ima svoju verziju Monopoly igre s najpoznatijim hrvatskim ulicama i trgovima, čime je igra približena domaćoj publici.

3.2. Pravila igre

Igrači bacaju kocke kako bi odredili tko će prvi početi. Igrač koji osvoji najviši broj bacivši kockice prvi počinje. Figurice se pločom kreću u smjeru kazaljke na satu za onoliko polja koliko iznosi zbroj brojeva na bačenim kockicama. Ovisno o polju na kojem figurice završe, može se: kupiti nekretninu ako nije već u vlasništvu drugog igrača, platiti najamninu ako završe na posjedu drugog igrača, trgovati karticama, graditi kućice i hotele na svojim posjedima, izvlačiti kartice šanse i državne blagajne.

Igra se odvija sve dok igrači ne bankrotiraju ili dok svi igrači ne odluče odustati, nakon čega se utvrđuje pobjednik - igrač s najviše imovine. [4]

3.3. Najpoznatije vrste društvene igre Monopoly

- MONOPOLY CLASIC

Ovo izdanje igre dostupno je u tradicionalnoj kartonskoj kutiji s klasičnim dizajnom ploče, igraćih kartica, kockica i figurica. Igrači kroz igru mogu naučiti osnovna načela gospodarstva,

uključujući kupnju i prodaju zemljišta, plaćanje kazni, suočavanje s konkurencijom te različite izazove koji se mogu pojaviti u svijetu ekonomije i gospodarstva.

- **MONOPOLY MILIJUNAŠ**

U ovoj varijanti igre postoji nekoliko značajnih razlika. Prvo, potpuno novi dizajn. Drugo, promijenjen je i sam cilj igre. U ovom izdanju do pobjede se ne dolazi nakon bankrota svih ostalih igrača, umjesto toga cilj je zaraditi prvi milijun.

- **MONOPOLY EMPIRE**

U ovoj varijanti su igra i pravila jednaki kao u klasičnom Monopolyju, a razlika je u boji polja i u tome što u ovoj varijanti igrači mogu postati vlasnici velikih svjetskih korporacija kao što je na primjer Coca-Cola.

- **MOJ PRVI MONOPOLY**

Ova varijanta popularne igre osmišljena je da bude brza, zabavna i uzbudljiva za djecu od 4 i više godina te kako bi djeca lakše naučila čitati i zbrajati.

- **MONOPOLY ULTIMATE BANKING**

U ovoj unaprijeđenoj verziji nema više papirne valute, igrači koriste bankovne kartice.

- **ANTI-MONOPOLY**

Suprotno Monopolyju, cilj Anti-Monopolyja je pomagati ostalim sudionicima igre i spriječiti monopolističko ponašanje. U ovoj igri, pobjednik nije onaj tko postane najbogatiji, već onaj tko uspješno spriječi da drugi postanu monopolisti.

- **MONOPOLY DELUXE EDITION**

Ova verzija igre ima komponente izrađene od kvalitetnijih materijala. Igrače figurice, hoteli, kućice i kartice napravljene su od drveta ili metala, novac je od debljeg i izdržljivijeg papira. [5]

4. Fimo masa

Fimo masa vrsta je gline za modeliranje napravljena od polivinil klorida koji se stvrdnjava na povišenoj temperaturi. [6]

Osnovni recept za Fimo masu razvila je 1939. godine Sophie Rehbinder Kruse, kći svjetski poznate njemačke lutkarice Käthe Kruse.

Slika 4.1. Fimo masa

4.1. Svojstva Fimo Mase

Fimo masa proizvodi se od polimerne smole koja se stvrdnjava na povišenoj temperaturi te kao takva nudi mnoge prednosti kao materijal. Lako ju je oblikovati jer je mekana, dostupna je u širokom rasponu boja, uključujući osnovne, pastelne i metalik nijanse, nakon što se stvrdne Fimo masa postaje izuzetno izdržljiva i otporna na vodu i UV zračenje. [7]

Fimo masa se najčešće primjenjuje za oblikovanje nakita, perli, ogrlica, naušnica, izradu figurica, minijatura, ukrasa za božićno drveće, magnetskih ukrasa i dekoracija za dom

4.2. Vrste Fimo mase

Fimo soft meka je i fleksibilna. Zbog lakšeg oblikovanja pogodnija je za početnike. Može se kombinirati s ostalim vrstama Fimo mase.

Fimo kids najmekša je vrsta Fimo mase. Izrađena je za potrebe djece koja ju mogu oblikovati bez ikakvih

Fimo professional najkvalitetnija je varijanta Fimo mase. Čvršća je, konzistentnija ali je zbog toga teža za oblikovanje. Iskusniji korisnici koriste ju za izradu skulptura ili većih komada nakita

Fimo effect dolazi u mnogo različitih boja s efektima. Neki od tih efekata su sjajni efekt, matt efekt, efekt boje dragog kamenja i slično.

Fimo air je vrsta Fimo mase koja se suši na zraku i prirodno stvrdne na sobnoj temperaturi.

Dostupna je u raznim varijacijama kao što su Fimo air light ili Fimo air s efektima drva i granita. [8]

5. Praktični dio

5.1. Razvoj ideje

Ideju za izradu Monopoly ploče dobila sam razmišljajući o tome kako ne postoji ni jedna varijacija Monopolyja koja je bliska i zanimljiva Hrvatima osim klasičnog Monopolyja prevedenog na hrvatski jezik. Zbog toga sam odlučila osmisliti inačicu ove igre koja bi bila zabavna i zanimljiva isključivo Hrvatima.

5.2. Odabir vrste Monopolyja

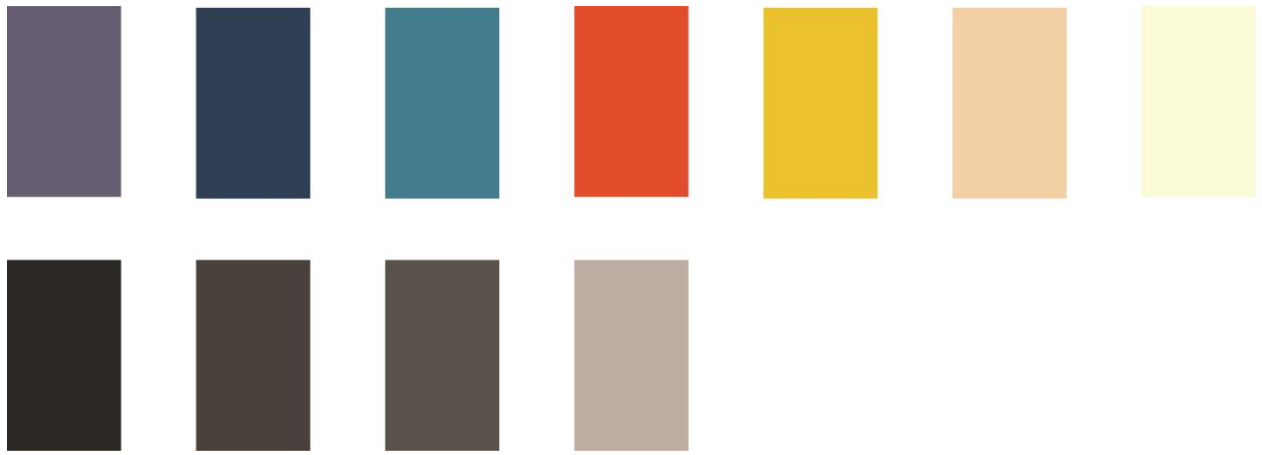
Promišljajući o mogućim temama i razmatranjem opcija, došla sam do zaključka da bi bilo interesantno napraviti Monopoly političke tematike. To je tema o kojoj najčešće slušamo i čitamo u medijima, također s tom temom su upoznate relativno sve dobne skupine i svi slojevi društva, pa će igra biti zanimljiva i zabavna svima koji žele u njoj sudjelovati. Također, temu ću obraditi na komičan način kako se igra ne bi pretvorila u igru s dosadnom političkom temom kakvima smo svakodnevno zatrpani u medijima.

5.3. Odabir sila dizajna ploče

Nakon istraživanja različitih vrsta društvenih igara i njihovog dizajna, usred pretraživanja društvene mreže „Pinterest“ uočila sam plakat na kojem su prikazani likovi iz kulturnih filmova. Prikazane su samo siluete, odjeća i neka obilježja poput kose ili brkova. Ti likovi nemaju lica ali se su svejedno vrlo prepoznatljivi zbog svih ostalih karakteristika kojima su opisani vrlo jasno i na zanimljiv način. Žarke boje na plakatu, koje podsjećaju na pop art umjetnost, su mi se također svidjele te sam ih odlučila iskoristiti za ilustracije nekih političara ali i na samoj Monopoly ploči. Zaključila sam da bi bilo vrlo zanimljivo napraviti ilustracije hrvatskih političara po uzoru na plakat. Brojni su hrvatski političari vrlo prepoznatljivi kako svojim izgledom tako i držanjem, modnim dodacima i ostalim obilježjima koja ih opisuju zbog čega odlično odgovaraju ovom stilu ilustracije.

Slika 5.3.1. Pop art plakat

Slika 5.3.2. Paleta boja

5.4. Ilustracije na ploči

Ilustrirane su četiri osobe iz hrvatskog političkog svijeta koje su vrlo prepoznatljive što čini ove minimalističke ilustracije koje se sastoje od obrisa figure, obrisa odjeće i nekoliko boja vrlo zanimljivim.

Zbog njene učestalog pojavljivanja na društvenim mrežama u posljednje vrijeme odlučila sam odabrati bivšu premijerku Jadranku. Iako je umirovljena političarka, njezina popularnost raste. Specifičnog je izgleda, sjede kose, uvijek nosi broš i ta informacija se također često pojavljivala u medijima za vrijeme njezine političke karijere.

Kolinda Grabar-Kitarović prepoznatljiva je po svojoj plavoj kosi koju je za vrijeme predsjedničkog mandata najčešće nosila u punđi, kraljevsko plava boja njenog sakoa na ilustraciji je plava boja po kojoj je poznata zbog svoje haljine na inauguraciji. Roza pozadina u ovom slučaju simbolizira status prve hrvatske predsjednice.

Stjepan Mesić također je odabran zbog svoje velike medijske popularnosti u vrijeme mandata. O njemu postoji čak i pjesma koja je svojevremeno bila na vrhovima hrvatskih top ljestvica. Poznat je po svojim bujnim, čupavim obrvama što se i vidi na ilustraciji.

Ivo Sanader je osoba bez koje Monopoly vezan uz hrvatsku politiku jednostavno nema smisla zbog njegovih brojnih afera. Poznat je po svojim satovima i često nosi sunčane naočale kako bi sakrio pogled od novinara.

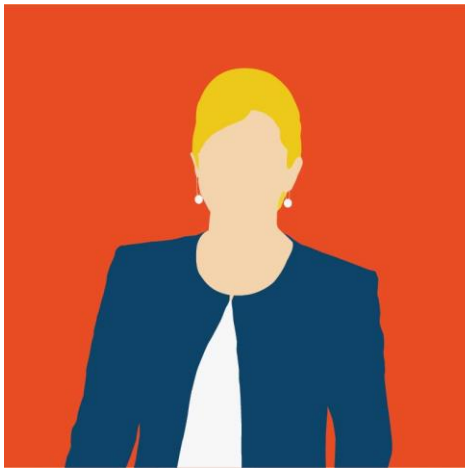
Slika 5.4.1. Stjepan Mesić ilustracija i inspiracija

Slika 5.4.2. Ivo Sanader ilustracija i inspiracija

Slika 5.4.3. Jadranka Kosor ilustracija i inspiracija

Slika 5.4.4. Kolinda Grabar-Kitarović ilustracija i inspiracija

5.5. Dizajn ploče

Dizajn ploče osim od ilustracija sastoji se i od neutralne pozadinske boje te polja po kojima se kreću igrači.

5.5.1. Polja

Iskoristila sam veličinu klasične ploče za monopoly 50x50 centimetara ali sam smanjila broj polja kako bi ona mogla biti veća pošto su igraće figurice veće od klasičnih igračih figurica i ne bi stale u manja polja.

Za polja sa zemljištima iskoristila sam elitne kvartove iz nekoliko većih hrvatskih gradova, a umjesto polja „Elektra“, „vodovod“ i sličnih polja koje se nalaze na originalnom Monopolyju, upotrijebila sam HEP i INU koji su dio velike političke afere u Hrvatskoj.

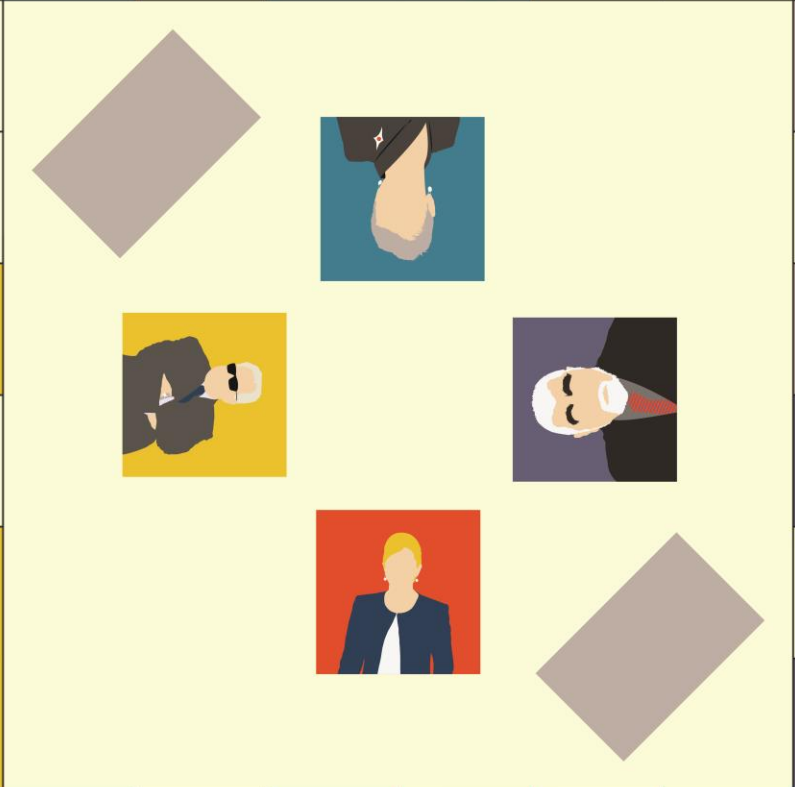

5.5.2. Font

Koristila sam font Futura koji je zastupljen u klasičnom Monopolyju.

Prvi put predstavljena od strane tiskare Bauer 1928. godine, Futura se obično smatra jednim od bitnijih fontova Bauhaus pokreta u Njemačkoj.

**ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklm
nopqrstuvwxyz
1234567890
\$?&%@!#*()=**

Slika 5.5.2.1. Font Futura

 PARKING	M340 STARI GRAD	M150 ZRAČNA LUKA SPLIT	M340 PLOČE	M400 LOŽICE	M200 HEP	PRILIKA	ZATVOR PROLAZ
DRŽAVNA BLAGAJNA						FIRULE	M460
ZRAČNA LUKA DUBROVNIK						ZRAČNA LUKA ZAGREB	M150
TRSAT						BAČVICE	M520
PRILIKA						TUŠKANAC	M580
BULEVARD						INA	M200
KOSTRENA						PANTOVIČAK	M640
ZATVOR PROLAZ	POLUOTOK	ZRAČNA LUKA ZADAR	BRODARICA	RETFALA	DRŽAVNA BLAGAJNA	HUTTLEROVI VRTOVI	UKRAĐI M200
M200	M150	M160	M120	\$100			

Slika 5.5.2.2. Dizajn ploče

5.6. Izrada kartica

Kod izrade kartica pazila sam da zadržim sve ključne informacije koje se nalaze na karticama klasične Monopoly igre, ali sam ipak promijenila i pročistila njihov dizajn.

5.6.1. Kartice prava posjeda

Odlučila sam na kartice prava posjeda ispisati samo ključne podatke, ukloniti nepotrebne linije i kombinacije boja na jednoj kartici kako bi kartice bile što razumljivije, ipak da ne bi bile monotone svaku karticu potpuno sam obojila bojom kojoj ta kartica pripada na ploči. To je

doprinijelo upečatljivosti kartica i vrlo jednostavnim razlikovanjem istih, igrač bez puno truda i traženja može prepoznati koja kartica odgovara kojim zemljištima na ploči.

Slika 5.6.1.1. Kartice prava posjeda 1

<p>BRODARICA</p> <p>NAJAMNINA M6 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M12 SVIH PARCELA ISTE BOJE M30 S 1 KUĆOM M90 S 2 KUĆE M270 S 3 KUĆE M400 S 4 KUĆE M550 S HOTELOM M50 SWAKA KUĆA M50 SVAKI HOTEL M50</p>	<p>BRODARICA</p> <p>HIPOTEKA M50 ISPLATA HIPOTEKE M55</p>	<p>LOZICE</p> <p>NAJAMNINA M20 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M40 SVIH PARCELA ISTE BOJE M100 S 1 KUĆOM M300 S 2 KUĆE M750 S 3 KUĆE M925 S 4 KUĆE M1100 S HOTELOM M130 SWAKA KUĆA M130 SVAKI HOTEL M130</p>	<p>LOZICE</p> <p>HIPOTEKA M120 ISPLATA HIPOTEKE M132</p>	<p>TRSAT</p> <p>NAJAMNINA M16 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M32 SVIH PARCELA ISTE BOJE M80 S 1 KUĆOM M220 S 2 KUĆE M600 S 3 KUĆE M800 S 4 KUĆE M1000 S HOTELOM M100 SWAKA KUĆA M100 SVAKI HOTEL M100</p>	<p>TRSAT</p> <p>HIPOTEKA M100 ISPLATA HIPOTEKE M100</p>
<p>POLUOTOK</p> <p>NAJAMNINA M8 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M16 SVIH PARCELA ISTE BOJE M40 S 1 KUĆOM M100 S 2 KUĆE M300 S 3 KUĆE M450 S 4 KUĆE M600 S HOTELOM M50 SWAKA KUĆA M50 SVAKI HOTEL M50</p>	<p>POLUOTOK</p> <p>HIPOTEKA M60 ISPLATA HIPOTEKE M66</p>	<p>FIRULE</p> <p>NAJAMNINA M26 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M52 SVIH PARCELA ISTE BOJE M130 S 1 KUĆOM M390 S 2 KUĆE M900 S 3 KUĆE M1100 S 4 KUĆE M1275 S HOTELOM M200 SWAKA KUĆA M200 SVAKI HOTEL M200</p>	<p>FIRULE</p> <p>HIPOTEKA M150 ISPLATA HIPOTEKE M165</p>	<p>STARI GRAD</p> <p>NAJAMNINA M18 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M36 SVIH PARCELA ISTE BOJE M90 S 1 KUĆOM M250 S 2 KUĆE M700 S 3 KUĆE M875 S 4 KUĆE M1050 S HOTELOM M150 SWAKA KUĆA M150 SVAKI HOTEL M150</p>	<p>STARI GRAD</p> <p>HIPOTEKA M110 ISPLATA HIPOTEKE M121</p>
<p>KOSTRENA</p> <p>NAJAMNINA M14 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M28 SVIH PARCELA ISTE BOJE M70 S 1 KUĆOM M200 S 2 KUĆE M550 S 3 KUĆE M750 S 4 KUĆE M950 S HOTELOM M100 SWAKA KUĆA M100 SVAKI HOTEL M100</p>	<p>KOSTRENA</p> <p>HIPOTEKA M90 ISPLATA HIPOTEKE M99</p>	<p>BAČVICE</p> <p>NAJAMNINA M28 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M56 SVIH PARCELA ISTE BOJE M150 S 1 KUĆOM M450 S 2 KUĆE M1000 S 3 KUĆE M1200 S 4 KUĆE M1400 S HOTELOM M200 SWAKA KUĆA M200 SVAKI HOTEL M200</p>	<p>BAČVICE</p> <p>HIPOTEKA M160 ISPLATA HIPOTEKE M176</p>	<p>PLOČE</p> <p>NAJAMNINA M18 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M36 SVIH PARCELA ISTE BOJE M90 S 1 KUĆOM M250 S 2 KUĆE M700 S 3 KUĆE M875 S 4 KUĆE M1050 S HOTELOM M150 SWAKA KUĆA M150 SVAKI HOTEL M150</p>	<p>PLOČE</p> <p>HIPOTEKA M110 ISPLATA HIPOTEKE M121</p>
<p>BULEVARD</p> <p>NAJAMNINA M14 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M28 SVIH PARCELA ISTE BOJE M70 S 1 KUĆOM M200 S 2 KUĆE M550 S 3 KUĆE M750 S 4 KUĆE M950 S HOTELOM M100 SWAKA KUĆA M100 SVAKI HOTEL M100</p>	<p>BULEVARD</p> <p>HIPOTEKA M90 ISPLATA HIPOTEKE M99</p>	<p>TUŠKANAC</p> <p>NAJAMNINA M35 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M70 SVIH PARCELA ISTE BOJE M175 S 1 KUĆOM M500 S 2 KUĆE M1100 S 3 KUĆE M1300 S 4 KUĆE M1500 S HOTELOM M200 SWAKA KUĆA M200 SVAKI HOTEL M200</p>	<p>TUŠKANAC</p> <p>HIPOTEKA M175 ISPLATA HIPOTEKE M193</p>	<p>PANTOVČAK</p> <p>NAJAMNINA M30 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M60 SVIH PARCELA ISTE BOJE M100 S 1 KUĆOM M200 S 2 KUĆE M600 S 3 KUĆE M1400 S 4 KUĆE M1700 S HOTELOM M200 SWAKA KUĆA M200 SVAKI HOTEL M200</p>	<p>PANTOVČAK</p> <p>HIPOTEKA M200 ISPLATA HIPOTEKE M220</p>
<p>RETFALA</p> <p>NAJAMNINA M4 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M8 SVIH PARCELA ISTE BOJE M20 S 1 KUĆOM M60 S 2 KUĆE M180 S 3 KUĆE M200 S 4 KUĆE M450 S HOTELOM M50 SWAKA KUĆA M50 SVAKI HOTEL M50</p>	<p>RETFALA</p> <p>HIPOTEKA M30 ISPLATA HIPOTEKE M33</p>	<p>HUTTERLOVI VRTOVI</p> <p>NAJAMNINA M2 NAJAMNINA UZ VLASNIŠTVO M4 SVIH PARCELA ISTE BOJE M10 S 1 KUĆOM M30 S 2 KUĆE M90 S 3 KUĆE M160 S 4 KUĆE M250 S HOTELOM M50 SWAKA KUĆA M50 SVAKI HOTEL M50</p>	<p>HUTTERLOVI VRTOVI</p> <p>HIPOTEKA M30 ISPLATA HIPOTEKE M33</p>		

Slika 5.6.1.2. Kartice prava posjeda 2

5.6.2. Kartice prilika i državne blagajne

Za početak istraživala sam događaje u politici i ispisala tekst koji sam prvobitno planirala staviti na kartice. Podijelila sam ga na tekst za kazne i tekst za nagrade koje sam kasnije htjela rasporediti na kartice prilika i državne blagajne.

• KARTICE KAZNI

1. Ured za sprječavanje sukoba interesa vas je proglasio krivim, morate platiti 10.000 eura ili idete u zatvor (propuštate 1 rundu). - vrijedi za sve
2. Ministar ili član vlade optužen za korupciju – morate ga otpustiti (prodati jedan hotel) ili platiti 20.000 eura – vrijedi za predsjednika vlade i ministre
3. Oporba je pred izglasavanje nepovjerenja vladi – platiti 50.000 eura da podmitite članove oporbe ili gubite sve kuće i hotele na zemljištima – vrijedi za predsjednika vlade
4. Tjedno istraživanje popularnosti kod birača dalo je negativne rezultate – platite 15.000 eura i podmitite medije da promijene rezultate ankete ili gubite na popularnosti – gubite jedan hotel ili 2 kuće – vrijedi za sve
5. Sprema se veliki prosvjed protiv vaše vlasti (građanski prosvjed) - platite 60.000 eura da do prosvjeda ne dođe ili se vraćate na početak i gubite sve posjede i gradilišta – vrijedi za sve
6. Neki od velikih sindikata u državnoj službi spremaju prosvjed – platite 30.000 eura da ispunite zahtjeve prosvjednika ili propuštate 3 runde bacanja – vrijedi za vladu i ministre
7. Krivo ste ispunili imovinsku karticu – platite 20.000 eura da ispravite imovinsku karticu ili gubite 3 kuće - vrijedi za sve
8. Izgubili ste na izborima – kraj igre za vas, vaš novac i svi posjedi se raspoređuju drugim igračima proporcionalno novcima i posjedima koje imaju - Vrijedi za sve
9. Izglasavanje financijskog proračuna za sljedeću godinu nije prošlo – platite 50.000 eura ili gubite 5 kuća ili 3 hotela ili propuštate 5 rundi bacanja
10. Državi koju vi vodite nametnute su međunarodne sankcije plati 70.000 eura ili svaku sljedeću rundu bacanja moraš platiti 20.000 eura za sankcije
11. Previranja u vašoj stranci, pojavila se nova struja koje osporava vaše vodstvo, platite 20.000 eura da smirite nemire u stranci ili propuštate 2 bacanja (dok se ne smire stvari u vašoj stranci) – vrijedi za vladu i ministre
12. Izgubili ste tender za domaćinstvo za sljedeće olimpijske igre/svjetsko prvenstvo – platite 35.000 eura da podmitite odbor za izbor ili gubite reputaciju – morate maknuti hotele sa svih lokacija -vrijedi za sve
13. Agencija za kreditni rejting smanjila je kreditni rejting vaše države – platite 25.000 eura da vratite rejting ili svako zemljište koje mislite kupiti morate platiti za 50% veću cijenu

14. Regija ili pokrajina u vašoj državi pokrenula je reformu za odcjepljenje – platite 30.000 eura da srušite referendum ili gubite sve hotele i kuće na lijevoj strani ploče (gdje se nalazi ta pokrajina) – vrijedi za sve
15. Ekološka katastrofa ili potres zadesio je dio zemlje – platite 40.000 eura da sanirate posljedice katastrofe ili morate platiti 10.000 eura svako bacanje sljedećih 7 rundi za reparaciju posljedica štete
16. Elementarna nepogoda (tuča, suša, obilne kiše) zadesile su jedan dio zemlje- platite 20.000 eura kao naknadu štete pogođenim područjima ili morate platiti 5.000 eura svako bacanje sljedećih 7 rundi za reparaciju posljedica štete
17. Rast stope nezaposlenosti na najvišoj je razini u posljednjim 50 godina – platite 20.000 eura da aktivnim mjerama smanjite nezaposlenost ili propustate 2 runde bacanja

- KARTICE NAGRADA

1. Tjedno istraživanje popularnosti kod birača dalo je pozitivne rezultate – na svim zemljištima možete postaviti 2 kućice ili jedan hotel
2. Pobjedili ste na izborima- dobivate 50.000 eura ili 3 hotela za rasporediti bilo gdje
3. Tjedno istraživanje popularnosti kod birača dalo je pozitivne rezultate – dobivate 15.000 eura
4. Spriječili ste velike prosvjed protiv vaše vlasti (građanski prosvjed) – do kraja igre možete postavljati hotele na gradilišta bez da imate 2 kuće
5. Postigli ste dogovor sa sindikatom i spriječili prosvjed dobivate 25.000 eura
6. Uspjeli ste izglasati financijski proračun za sljedeću godinu – dobivate 50.000 eura
7. Dobrim vođenjem vanjske politike izbjegli ste međunarodne sankcije, dobivate jedno gradilište besplatno po izboru.
8. Pobjedili ste na unutarstranačkim izborima i učvrstili položaj u stranci – dobivate 25.000 eura i jedan besplatan hotel za postaviti na vaš posjed
9. Radovi za veliki građevinski projekt završili su prije vremena – odaberite 2 svoj zemljišta i povećajte im vrijednost za 50% .
10. Dobili ste domaćinstvo za sljedeće olimpijske igre/svjetsko prvenstvo – dobivate 40.000 eura za organizaciju
11. Agencija za kreditni rejting povećala je kreditni rejting vaše države – svako sljedeće zemljište koje kupite plaćate 30% jeftinije
12. Reformu za odcjepljenje je propala – dobivate 30.000 eura
13. Nezaposlenosti na najmanjoj mogućoj stopi u posljednjih 50 godina – postavite 1 kuću na bilo koju vašu lokaciju

Naknadno sam prilikom uspoređivanja kartica na ostalim vrstama Monopolyja shvatila da ovaj tekst nije primjeren ovakvoj društvenoj igri. Predug je, preozbiljan i možda ne bi bio jasan svim igračima. Tako sam došla do finalnog teksta koji se nalazi na karticama koji je kraći, direktniji i komičniji što čini igru zanimljivijom i zabavnijom.

5.6.3. Prilike

1. Svakog igrača podmitite sa M50.
2. Ministar vlade optužen je za korupciju – morate ga otpustiti (prodati jedan hotel) ili platiti M100.
3. Osuđeni ste za primanje mita! Idete ravno u zatvor.
4. Sprema se veliki prosvjed protiv vaše vlade – platite M100 da do prosvjeda ne dođe.
5. Izađite besplatno iz zatvora i ukradite dodatnih M25.
6. Parkirali ste svoj automobil na mjesto za osobe s invaliditetom, platite kaznu M15.
7. Ured za sprječavanje sukoba interesa proglasio vas je krivim, idete u zatvor.
8. Iz blagajne ukradite M200.

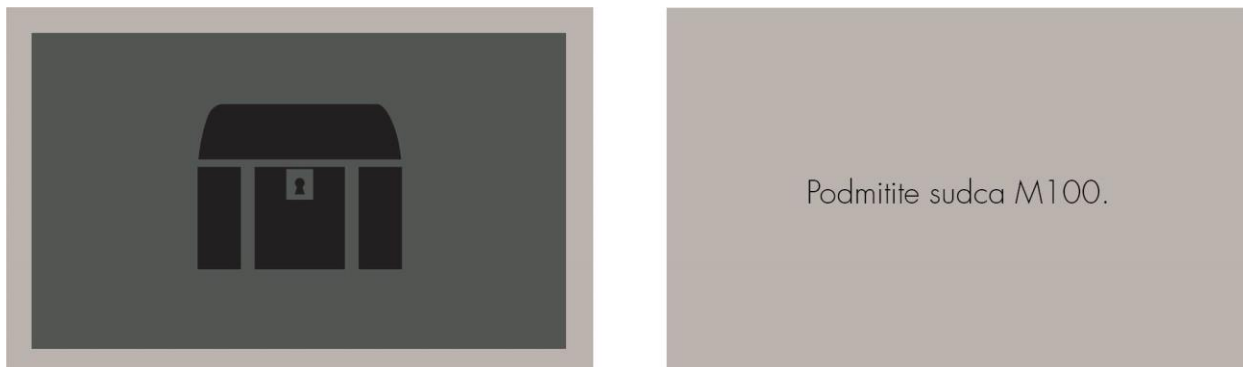
Slika 5.6.3.1. Primjer kartice prilike

5.6.4. Državna blagajna

1. Izađite iz zatvora.
2. Pomozite u izgradnji nove škole i ukradite M100.
3. Kolega vas je počastio ručkom, uzmite M20.
4. Podmitite sudca M100.
5. Sudac nije primio mito! Idete u zatvor.
6. Svaki igrač vam mora dati M10 mita.
7. Idite na Bačvice.
8. Dobili ste novi Rolex, uzmite M150.
9. Ured za sprječavanje sukoba interesa vas je proglasio krivim, platite M80.

10. Iz blagajne ukradite M80.

Za dizajn ovih kartica odlučila sam s jedne strane koristiti jednostavne ilustracije koje imam i na ploči, a s druge strane imati samo tekst. Odabrala sam sivu boju s palete kako bi kartice bilo lakše razlikovati od kartica prava posjeda.

Slika 5.6.4.2. Primjer kartice državne blagajne

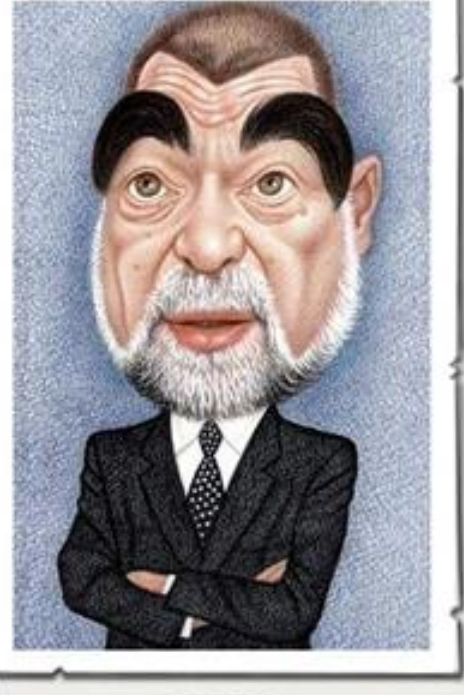
5.7. Proces izrade igraćih figurica

Za izradu figurica koristila sam Fimo masu jer se jednostavno oblikuje, dolazi u raznim bojama i može se ispeći u svakoj pećnici za razliku od primjerice gline za koju je potrebna posebna vrsta peći. Fimo masu sam oblikovala pomoću čačkalica i sličnih sitnih predmeta.

Slika 5.7.1. Pribor

Osobe prikazane figuricama odgovaraju osobama prikazanim na igraćoj ploči. Za početak sam potražila neke karikature političara koje mi pomažu odrediti koje boje koristiti i koja obilježja istaknuti na pojedinoj figurici.

Slika 5.7.2. Karikatura Kolinde Grabar-Kitarović

Slika 5.7.3. Karikatura Stjepana Mesića

Slika 5.7.4. Karikatura Jadranke Kosor

Slika 5.7.5. Karikatura Ive Sanadera

Nakon promatranja karikatura, odlučila sam samostalno izraditi jednostavne skice koje predstavljaju figurice.

Slika 5.7.6. Skica

Nakon skice izradila sam figurice.

Slika 5.7.7. Figurica Kolar Grabar-Kitarović

Slika 5.7.8. Figurica Stjepana Mesića

Slika 5.7.9. Figurica Jadranke Kosor

Slika 5.7.10. Figurica Ive Sanadera

Slika 5.7.11. Figurice

6. Zaključak

Monopoly je popularna društvena igra koja privlači ljude svih dobnih skupina. Njegova jednostavna pravila i duboka strategija čine ga igrom koju možete igrati iznova i iznova. Bez obzira je li netko početnik ili iskusni igrač Monopoly je siguran recept za zabavu, prilika za okupljanje prijatelja i kvalitetno provođenje vremena družeći se.

Ovaj Monopoly osim toga što je zabavan za igrati zasigurno potiče ljude na razmišljanje o bitnim temama, spaja ozbiljnost političkih izazova s potrebom za zabavom i optimizmom.

Ova igra je svojevrsni simbol hrvatske političke stvarnosti.

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Arijana Kosec (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom Politički Monopoli (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Arijana Kosec
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, Arijana Kosec (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom Politički Monopoli (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Arijana Kosec
(vlastoručni potpis)

7. Literatura

[1] The Guardian, URL:

<https://www.theguardian.com/technology/2014/nov/25/board-games-internet-playstation-xbox>
(03.09.2023.)

[2] Speechlanguage-Resources, URL:

<http://www.speechlanguage-resources.com/board-game-basics.html> (03.09.2023.)

[3] Financijski impuls, URL:

<https://financijskiimpuls.org/2020/05/29/kako-je-nastao-svijet-monopoly-a/> (03.09.2023.)

[4] UltraBoardGames, URL:

<https://www.ultraboardgames.com/monopoly/game-rules.php> (04.09.2023.)

[5] Ekobutik, URL:

<https://hr.ekobutik.si/other/game-monopoly-opis-i-vrste-ekonske-strategije-maksimalni-i-minimalni-broj-igraca#i> (04.09.2023.)

[6] Cooks on gold, URL:

<https://www.cooksongold.com/blog/buying-guide/what-is-fimo-clay/> (04.09.2023.)

[7] Staedtler, URL:

<https://www.staedtler.com/au/en/discover/what-is-fimo-actually-everything-you-need-to-know-about-the-popular-colourful-modelling-clay-from/> (04.09.2023.)

[8] Polymer Clay Daily, URL:

<https://polymerclaydaily.com/> (04.09.2023.)

8. Popis slika

Slika 2.1. *Mehen*, jedna od najstarijih društvenih igri, wikiwand, URL:

[https://www.wikiwand.com/en/Mehen_\(game\)](https://www.wikiwand.com/en/Mehen_(game))

Slika 2.2. *Šah*, Mindmentorz, URL:

<https://www.mindmentorz.com/blog/2022/2/17/cherishing-chess-amp-the-champions-laurels-for-the-landlocked-terrains>

Slika 3.1. *Monopoly*, Konzum, URL:

<https://www.konzum.hr/web/products/drustvena-igra-monopoly-classic>

Slika 4.1. *Fimo masa*, Staedtler, URL:

<https://www.staedtler.com/intl/en/discover/really-trendy-new-fimo-products/>

Slika 5.3.1. *Pop art plakat*, The flood gallery, URL:

<https://www.thefloodgallery.com/collections/67-inc>

Slika 5.3.2. *Paleta boja*, Autor

Slika 5.4.1. *Stjepan Mesić ilustracija*, Autor

Slika 5.4.1. *Stjepan Mesić inspiracija*, Predsjednik, URL:

<https://www.predsjednik.hr/bivsi-predsjednici/stjepan-mesic/>

Slika 5.4.2. *Ivo Sanader ilustracija*, Autor

Slika 5.4.2. *Ivo Sanader inspiracija*, Balkan Insight URL:

<https://balkaninsight.com/2020/11/13/croatian-ex-premier-sanader-convicted-in-slush-fund-case-retrial/>

Slika 5.4.3. *Jadranka Kosor ilustracija*, Autor

Slika 5.4.3. *Jadranka Kosor inspiracija*, Story, URL:

<https://story.hr/Celebrity/a229401/Jadranka-Kosor-o-unuku-sinu-i-smrti-majke.html>

Slika 5.4.4. *Kolinda Grabar-Kitarović ilustracija*, Autor

Slika 5.4.4. *Kolinda Grabar-Kitarović inspiracija*, Knin, URL:

<https://knin.hr/novosti/kolinda-grabar-kitarovic-svecano-prisegnula-za-prvu-hrvatsku-predsjednicu-medu-uzvanicima-i-gradonacelnica-josipa-rimac/>

Slika 5.5.2.1. *Font Futura*, Download Fonts, URL:

<https://www.downloadfonts.io/frutiger-font-free/>

Slika 5.5.2.2. *Dizajn ploče*, Autor

Slika 5.6.1.1. *Kartice prava posjeda 1*, Autor

Slika 5.6.1.2. *Kartice prava posjeda 2*, Autor

Slika 5.6.3.1. *Primjer kartice prilike*, Autor

Slika 5.6.4.2. *Primjer kartice državne blagajne*, Autor

Slika 5.7.1. *Pribor*, Autor

Slika 5.7.2. Karikatura Kolinde Grabar-Kitarović, radio gornji grad, URL:

<https://radiogornjigrad.blog/tag/kleine-zeitung/>

Slika 5.7.3. Karikatura Stjepana Mesića, Savjest, URL:

https://savjest.com/osobe/karikatura.php?karikatura_id=4&stjepan-mesic-2

Slika 5.7.4. Karikatura Jadranke Kosor, Savjest, URL:

https://savjest.com/osobe/karikatura.php?karikatura_id=24&jadranka-kosor-1

Slika 5.7.5. Karikatura Ive Sanadera, Savjest, URL:

https://savjest.com/osobe/karikatura.php?karikatura_id=217&ivo-sanader-5

Slika 5.7.6. *Skica*, Autor

Slika 5.7.7. *Figurica Kolinde Grabar-Kitarović*, Autor

Slika 5.7.8. *Figurica Stjepana Mesića*, Autor

Slika 5.7.9. *Figurica Jadranke Kosor*, Autor

Slika 5.7.10. *Skica Ive Sanadera*, Autor

Slika 5.7.11. *Figurice*, Autor